

A szegedi egyetem jövő évi rektora: Fröhlich Pál

(A Délmagyarország munkatársától) Jelentettük legutóbb, hogy a szegedi egyetemen megkezdődtek az előkészületek a rektorválasztásra, amely minden egyetem autonómiájának egyik legfontosabb ténykedése, mert hivatva van kiválasztani azt a professzort, aki a következő tanévben vezetni fogja az egyetem egész életét. A karok megválasztották az elektorokat és az elektorok kedden délben ültek össze rektorválasztó ülésre. Az első ülésen kellő előkészítés után kialakult az elektorok álláspontja és így mindjárt ezen az ülésen sorra is kerülhetett a jövő évi rector magnificus megválasztása. A szegedi Horthy Miklós-tudományegyetem — egyelőre még mindig ésonkán, jogi kar nélkül — jövő évi rektorának Fröhlich Pál professzort a matematikai és természettudományi kar tanárát választották meg.

Fröhlich Pál a Horthy Miklós-egyetem harmadik rektora. Első rektort az orvosi kar adott, amikor a nobeldíjas Szent-Györgyi Albertet tüntették ki a rektori lánccal, míg tavaly a bölcsészkar adott rektort dr. Kogutowicz Károly professzor személyében. Így került sor, hogy harmadikban a matematikai és természettudományi kar professzorai sorából kerüljön ki az egyetemi autonómia jövő évi vezetője. Fröhlich Pál az egyetem egyik kiváló tudós professzora került a rektori székbe. Az új rektor a kísérleti fizika tanára, a fizikai intézet igazgatója, 1926 óta nyilvános rendes egyetemi tanár. Tudományos működését az egész tudományos világ ismeri és értékeli, ennek elismeréseképpen a Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta. Már igen korán feltűnést keltett tudományos eredményeivel és több nagyjelentőségű tanulmányával, korán elnyerte a Rockefeller-alapítvány ösztöndíját, amelynek fellowjaként több külföldi tudományos intézetben is dolgozott. Rendes tagja a Matematikai és Fizikai Társulatnak, alelnöke a szegedi középiskolai tanárvizsgáló bizottságnak, a középiskolai és polgári iskolai tanárképző főiskola igazgatótanácsának tagja. Először a budapesti egyetemen működött, mint a kísér-

leti és elméleti fénytán magántanára, innen került a szegedi egyetemre nyilvános rendes tanárnak. Munkatársa több fizikai folyóiratnak. A világháború alatt hosszú ideig frontszolgálatot teljesített, mint tartalékos főhadnagy szerelt le, tulajdonosa az első osztályú ezüst vitézségi éremnek, a sebesülési éremnek és a Károly-esapatkeresztnek. Tanári működését a budapesti református főgimnáziumban kezdte, innen került be katonának. Három ízben volt a matematikai kar dékánja, míg most az elektorok bizalma a rektori méltóságra választotta meg a kiváló tudóst és tudományos nevelőt. Fröhlich Pál a rektori széket a

jövő évi tanév megnyitásakor foglalja el hivatalosan, a rektori lánccal átadásáig természetesen az idén továbbra is Kogutowicz Károly idei rektor vezeti az egyetem ügyeit.

Ugyanekkor döntenek az egyes karok a jövő évi dékánok megválasztásáról. Értesülésünk szerint két karon már meg is történt a dékánválasztás. A bölcsészeti kar a jövő tanévre Kollay-Kasztner Jenő professzort, az olasz nyelv- és irodalom tanárát választotta meg, aki 1928 óta egyetemi nyilvános rendes tanár, míg Szegedre nem került, a pécsi egyetemen működött, közben 1935-től 1940-ig a római magyar intézet igazgatója volt és a római egyetem cseretanára. Ugyancsak döntött a matematikai és természettudományi kar is, amely jövő évi dékának értesülésünk szerint Farkas Béla professzort, az állatrendszertan ta-

DEL-MAGYARORSZAG
Szerda, 1942. május 20.

Csak akkor lesz szép a lakása, ha butorát nálunk vásárolja!

ASZTALOSMESTEREK

BÚTOR CSARNOKA
Szendrői Géza és Társai
Szeged, Dugonics-tér 11.
Telefonszám: 11-28.

nárát választotta meg, aki 1927 óta nyilvános rendes tanár. Farkas professzor nevét jól ismerik a nemzetközi tudományos világban, legutóbb többek között a halak hallásának kérdésében végzett kutatásai és eredményei arattak nagy elismerést. Az orvostudományi kar a legközelebbi napokban választja meg jövő évi dékánját.

Szeged vezetőszerepe Magyarország Balkán-politikájában

Dr. Kállay Tibor, báró Villani Lajos, dr. Drucker György, Csuka Zoltán és dr. Szabó Pál Zoltán előadása a Balkán-Bizottság szegedi ünnepi ülésén

(A Délmagyarország munkatársától) Kedden délután 6 órai kezdettel tartotta a Magyar Külügyi Társaság Balkán-Bizottsága szegedi bemutató ülését a Horthy Miklós-tudományegyetem aulájában. Az ünnepi ülésre a Külügyi Társaság számos tagja leutazott Budapestről, köztük dr. Kállay Tibor ny. miniszter, a Magyar Külügyi Társaság Balkán-Bizottságának elnöke, báró Villani Lajos rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, egyetemi tanár, dr. Drucker György miniszteri titkár, a Külügyi Szemle főszerkesztője, Csuka Zoltán író, a »Láthatár« kisebbségpolitikai szemle főszerkesztője és még többen.

A termet megtöltő előkelő közönség sorában ott láttuk dr. Tukats Sándor főispánt, dr. Pálffy József polgármestert, dr. Raskó Sándor püspöki helynököt és egy tiszti küldöttség élén vitéz Feketehalmy-Czeizner Ferenc altábornagy-hadtestparancsnokot, valamint gróf Stomni Marcell vezérőrnagy, dandárparancsnokot, továbbá a tudományegyetem tanári karának számos tagját.

Dr. Kogutowicz Károly egyetemi rektor a közönség üdvözlése után a Balkán-Bizottság célkitűzéseiről beszélt. A magyar egzisztenciát rá kell vezetni arra az útra — mondotta —, amely az új Magyarország felé vezet. A Balkán problémái minket legközvetlenebbül érintenek, kell, hogy a közönség legszélesebb rétegeinek figyelmébe forduljon ezeknek a kérdéseknek a tisztázása felé.

Dr. Kállay Tibor ny. miniszter, a Magyar Külügyi Társaság Balkán-Bizottságának elnöke a magyar Balkán-kutatás folytatásának jelentőségéről beszélt. A Balkán intézményeinek tanulmányozása rávezet sok közös vonásra, a magyar történelem is állandó kölcsönhatása mutat a Balkán történetével. Ismernünk kell a ma felvető politikai problémák balkáni vonatkozásait, gazdasági helyzetünk is ráutal

a Balkán tanulmányozására, mi kell, hogy vezetői legyünk a Balkán agrár-életének és általában a mi hivatásunk a nyugati kulturát a Balkán felé közvetíteni.

Báró Villani Lajos

rk. követ és meghatalmazott miniszter, egyetemi tanár tartott ezután előadást Albániáról.

— Albánia számunkra új nemzetfogalom — mondotta —, holott a nép maga régi és előkelő származású. A X. században Bizánc lett a mai Albánia ura, de Velencének is nagy befolyása volt, ezt később a nápolyi befolyás váltotta fel. A hűbériség rendszerének kialakulását a török uralom követi.

— Albánia a XX. század elején a nagyhatalmak politikai törekvéseinek került ütközőpontjába. Az első világháború előtt Olaszország és az osztrák-magyar monarchia vetélkedésének színtéze, a világháború alatt hadszíntér. A háború végén Albánia sorát a londoni vaktum pecsételi meg, megfosztva a kis országot az önállóságtól. A háború utáni Itália győnye volt arra, hogy hegemoniáját érvényesítse. 1920-ban a tiranai egyezményben megszabtott és megerősített határokat a monarchisztikus államformára való áttérésekor Ahmed Zogu trónralépése után is megtartotta. Az országban azonban nem volt meg a nemzeti önállóságra való képesség. Jugoszlávia és Olaszország között támadt ekkor versengés, 1939-ben azonban az ismert események eredményeképpen Albánia a savoyai ház védelme alá helyezte magát és egyesült Olaszországgal.

Vlaga Dioklevics jugoszláv író szerint az albán nem nemzet, az olasz írók szerint viszont keilő politikai relevés mellett, Olaszország uralma alatt, amelynek alapja Róma igazsága és a keresztényi szeretet. Albánia nem fog elveszni, hanem megizmosodva, kultúrában megerősödve építheti tovább jövőjét.

Dr. Drucker György miniszteri titkár a magyar-bolgár kulturális együttműködés jelentőségét ismertette. — 1941 februárjában kötötte meg Hóman Bálint kultuszminiszter a magyar-bolgár kultüregyezményt, amely a két állam egyetemi és iskolai hallgatóinak tudományos és tanulmányi cseremozgalmát teszi lehetővé, a könyvtári és levéltári anyag-csere, a tudományos kutatások, a színház, zene, film, testnevelés terén egészséges kölcsönhatásnak veti meg az egészséges alapját. Az évszázados multi ma-

gyar-bolgár kulturkapcsolatok elmélyítését célozza ez az egyezmény. Fehér Géza egyetemi tanár, Gombóc Zoltán, Melisch Gyula és kívülük a tudósok hosszú sora, munkálkodik kiépítésén. Irodalmi téren Petőfi, Herczeg Ferenc, Madách, a szinpadirodalom terén főként az újabb írók munkáit fordították bolgár nyelvre. Zenében főként Lehár művei hódítanak teret. 1941-ben 45 magyar filmet exportáltunk a dobudzsai bevonulást magyar vállalat vette filmre. Budapestén bolgár, Szóliában magyar egyetemi tanszéket állítottak fel. Tudományos művek fordításai folynak. Nyirő József, Szabó Lőrinc, Zilahy Lajos, Csuka Zoltán, Hankiss János jártak legutóbb a magyar szépirodalom képviselőiben Bulgáriában. A bolgár főiskolások szép számmal vannak kévviseive a budapesti főiskolákon.

Csuka Zoltán,

a »Láthatár« főszerkesztője a szerb irodalomban fellelhető magyar hatásokról beszélt.

Dr. Szabó Pál Zoltán

egyetemi magántanár Szeged és a Balkán kapcsolatáról beszélt.

— Magyarországnak természetes fekvésénél fogva — mondotta — legfontosabb hivatása északnyugat és délkelet összekapcsolása. Az út a Balkánon át vezet, amely három világrész érintkezési felülete. Délkelet és a Balkán felé a magyar városok közül fekvésénél fogva Szeged a legfontosabb szerep. Kolozsvár Románia felé, Pécs Horvátország irányában vállalhat szerepet, Szeged ellenben az egész Balkán szempontjából centrális helyet foglal el. Ha Szeged felismeri e szerepét, lakosságát megsokszorozhatja és gazdasági életét fellendítheti. Szeged már keletkezésekor is annak köszönhetette helymegválasztását, hogy Buda irá-

Széchenyi Mozi

Ma 5, 7, 9 órakor

A három testőr

vigjáték a 3 RITZ BROTHERS főszereplésével

JÖN!

A leghatalmasabb műsor,

M. Richard

JÖN!

Belvárosi Mozi

Ma utoljára játszuk a legnagyobb francia filmet:

Névaparti nász

(Egy pétervári éjszaka története)

GABY MORLEY és VICTOR FRANZEN

5, 7, 9

PUNKÖSDRE

a BELVÁROSI MOZI ösbemutató keretében ünnepi nagy magyar filmmel lép meg a közönséget:

Éjfélre kiderül

Barabás Pál »Esküvő után« c. közismert regényének filmváltozatával. Az első magyar film, ahol a legkisebb szerepekben is nagy színészek játszanak.

BULLA ELMA, SIMOR, LEHOTAY, CSORTOS, stb.

KORZÓBAN

Ma utoljára!

ITÉL A DSUNGEL

Hajmeresztő kalandok Dél-Amerika ösrengeteiben a vadon millió veszélye között.